

رچر ای برنامه کشوری

کنترل پیشگیری و درمان دیابت

بیمارستان شهدای یافت آباد

دیابت

دیابت قندی یک بیماری مزمن است و زمانی بروز می کند که (۱) توانایی لوزالمعده در ترشح انسولین کم شده و یا از بین رفته باشد، یا (۲) بدن نتواند به طور مؤثر از انسولین ترشح شده توسط لوزالمعده استفاده کند. فدراسیون جهانی دیابت، (۱۳۸۳، ۱۱) در ایران ۷/۳ درصد از جمعیت بالای ۳۰ سال مبتلا به بیماری دیابت هستند که یک سوم آنان از بیماری خود اطلاعی ندارند (کریمی، ۱۳۸۲، ۲۱۵)

علامت دیابت: پرادراری، پرنوشی، کاهش وزن شدید بدون علت موجه، پرخوری، تاری دید، تأخیر در بهبود زخم ها، استوپوروکما

چهار گروه اصلی دیابت:

دیابت نوع ۱: تولید انسولین به علت تخریب سلول های بقای لوزالمعده کم بوده یا به طور کلی وجود ندارد، پس برای ادامه حیات به تزریق انسولین نیاز است. در برگیرنده ۱۰ الی ۱۵ درصد از کل بیماران دیابتی است، به طور عمده در کودکان و نوجوانان رخ می دهد، برای جلوگیری از بروز عوارض بیماری تزریق دائمی هورمون انسولین ضروری می باشد.

دیابت نوع ۲: در برگیرنده ۹۰ درصد از بیماران دیابتی است. اغلب بالای ۴۰ سال شروع شده و غیر وابسته به انسولین می باشد. این نوع دیابت که از شایع ترین انواع دیابت می باشد ناشی از نقص در عملکرد انسولین بر روی بافت های محیطی است که در نتیجه منجر به کاهش جذب گلوکز خون توسط سلول های ماهیچه ای می شود (جبارپور، ۱۳۸۰، ۵۸)

انواع ویژه دیابت (دیابت ثانویه) مواردی از دیابت که علت آن شناخته شده است یعنی اختلال های ژنتیکی در فعالیت سلول های بتای پانکراس یا فعالیت مولکول انسولین، برخی دیگر اختلال های هورمونی یا عوارض ناشی از داروها

دیابت حاملگی: یکی از عوارض شایع بارداری است که شیوعی برابر با ۴/۵٪ در زمان بارداری دارد. عدم تشخیص و درمان دیابت حاملگی موجب افزایش عوارض مادر و جنین می گردد. از آن جا که به طور فیزیولوژیک قند ناشتای خانم های باردار بیشتر از حد طبیعی است، کشف این بیماری اهمیت بسیار زیادی دارد. (علیرضا دلاوی و همکار آن ۲، ۱۳۸۳، ۱)

عوارض دیابت

دیابت به طور مشخص تظاهرات بالینی متفاوت و سیر پیشرفت مختلف است و موجب عوارضی مانند نوروپاتی (مشکلات کلیه)، رتینوپاتی (مشکلات چشمی)، نوروپاتی (مشکلات رشته های عصبی) و بیماری های قلبی عروقی (مشکلات مربوط به دستگاه گردش خون) می گردد به علاوه به نظر کارشناسان توانبخشی وجود بیماری در برگیرنده معلولیت، اجتماعی، روانی، حرفه ای و بالاخره کیفیت زندگی بیماران نیز می باشد.

کنترل دیابت و اقدام های پیشگیری کننده از ابتلا به دیابت:

در جهان اصلاح شیوه های زندگی، رژیم غذایی مناسب و افزایش فعالیت فیزیکی و کاهش منطقی وزن در کاهش ابتلا به دیابت موثر می باشد. پیشگیری ثانویه شامل جستجوی زود هنگام و به موقع (غربالگری) پیشگیری و درمان (بیماریابی) می باشد که موجب ارتقای کیفیت زندگی شده و در کاهش هزینه ها اثر بخش است و از موارد بستری در بیمارستان می کاهد.

تعدادی از واحدهای دیابت ارجاع دهنده

بیمار به مرکز:

منابع کریمی درمنی، حمید رضا، توانبخشی گروههای خاص،

نشر گستره چاپ اول ۱۳۸۲

- دلاوری علیرضا و همکاران، برنامه کشوری پیشگیری و کنترل

دیابت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت

سلامت، مرکز مدیریت بیماریها، تهران مرکز نشر صدا، ۱۳۸۳

- جبار پور مرتضی و همکار، ژنتیک انسانی و بیماریهای ژنتیکی

انسان، تبریز انتشارات عمیدی چاپ اول ۱۳۸۰

-فدراسیون جهانی، انجمن بین المللی نفرولوژی، شهین یار

احمدی، مرکز نشر صدا، تهران، چاپ اول ۱۳۸۳

تهیه و تنظیم: منیر سید صالحی، شهره سادات

میرباقری

نام واحد	ادرس	شماره تماس
شاد آباد	جاده قدیم کرج، پشت شیر پاستوریزه، خ انصاری	۶۶۸۰۶۸۶۷
مرکز المپیک	خ استادیوم، دهکده المپیک	۴۴۷۵۹۰۰۰
تقی نیا	خ قزوین ۱۶ متری امیری، خ جرجانی	۶۶۶۹۸۳۸۴
تهرانسر	تهرانسر، فاز ۲ بین کوچه ۹ و ۲۵، پ ۱۰	۴۴۵۲۵۳۵۲
۱۷ شهریور	خ شیر پاستوریزه، خ ۱۷ شهریور، ۱۵ متری سوم	۶۶۸۰۱۶۱۶
شهدای یافت آباد	بلوار یافت آباد، م الغدیر، بیمارستان شهدای یافت آباد	۶۶۷۸۳۱۲۱

کلینیک های مرکز

شامل کلینیک های چشم، ENT، مغز و اعصاب

(نورولوژی)، اعصاب و روان، ارتوپدی، زنان و زایمان،

جراحی، واکسیناسیون، فیزیوتراپی، داخلی، دیابت، عفونی،

اطفال، نوار قلب، نوار چشم، نوار مغز و تست ورزش می

باشد.

خدمات قابل ارائه در مرکز:

شنوایی سنجی، رادیولوژی، اکوکاردیوگرافی، چشم پزشکی و

سونوگرافی

غربالگری، بیماریابی و درمان به موقع رتینوپاتی در کاهش نامحسوس کاهش بینایی به طور چشمگیری اثربخش می باشد و غربالگری جهت پروتئین اوری یک راهکار ارزشمند برای پیشگیری از بروز یا کاهش سرعت پیشرفت نارسایی کلیوی است. اقدام هایی جهت کاهش مصرف دخانیات نیز به کنترل دیابت کمک می کند چراکه افزایش بروز فشارخون و بیماریهای قلبی در بیماران دیابتی که سیگار می کشند بیشتر است.

بیمارستان شهدای یافت آباد

درسال ۱۳۴۰ه.ق. توسط مرحوم محمدرولی فرمانفرمایان در راستای ارائه خدمات درمانی وقف گردید و دارای بخشهای مراقبت ویژه ICU، CCU، همودیالیز، سوختگی، ایزوله و تنفسی می باشد.

